

## Fyrir hverja

Ævisafn III er fyrir þá sem vilja vera í blönduðu verðbréfasafni og þola litlar sveiflur á ávöxtun.



- Skuldaraáhætta (tapsáhætta)\*
- Markaðsáhætta (sveiflur í ávöxtun)\*

\* Nánar, sjá baksíðu.

## Upplýsingar

Stofndagur:	1. júlí 1998
Fjöldi sjóðfélaga:	4.518
Heildarstærð m.kr.:	19.276

Frá ávöxtun safnsins dregst hlutdeild í rekstrarkostnaði lífeyrissjóðsins. Áætlaður rekstrarkostnaður Almenna lífeyrissjóðsins er um 0,3% af meðaleignum.

## Kennitölur og tölfræði

Meðaltími safns:	5,1 ár
Staðalfrávik ávöxtunar:	1,9%
5% VaR(mán. tímabil):	-0,4%
Sharpe hlutfall:	0,90

Útreikningar miðast við mánaðarleg gildi sl. 3 ár. Nánar um kennitölur og tölfræði, sjá baksíðu.

## Fjárfestingarstefna

Eignasamsetning skal vera í samræmi við heimildir í VII. kafla laga um skyldutryggingu lífeyrisséttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 með síðari breytingum.

	Stefna	Lágmark	Hámark
Skuldabréf	80%	70%	90%
Innlán	18%	8%	33%
Ríkisskuldabréf			
Íslensk	24%	12%	49%
Erlend	1%	0%	3%
Hlutabréf	20%	10%	30%
Innlend	4%	1,5%	7%
Erlend	16%	8%	28,5%
Meðaltími	6 ár	4 ár	8 ár

## Nánari upplýsingar

Almenni lífeyrissjóðurinn

Borgartúni 25, 105 Reykjavík

Sími 510-2500

Fax 510-2550

[almenni@almenni.is](mailto:almenni@almenni.is)

[www.almenni.is](http://www.almenni.is)

## Um safnið

Almenni lífeyrissjóðurinn býður sjóðfélögum að ávaxta lífeyrissparnað sinn í dreifðu eignasafni sem fjárfestir í innlendum og erlendum verðbréfum.

Ævisafn III hentar þeim sem eru að ávaxta lífeyrissparnað sinn og vilja taka litla áhættu. Þetta safn hentar best fyrir sjóðfélaga sem eru 57 ára og eldri. Ávöxtunartími lífeyrisneignar í þessu safni er að jafnaði 5-10 ár. Markmið safnsins er að tryggja sjóðfélögum jafna og góða ávöxtun með auknu vægi skuldabréfa. Erlend hlutabréf safnsins eru að miklu leyti í skráðum hlutabréfasjóðum sem hver um sig fjárfestir í fjölda fyrirtækja í mismunandi atvinnugreinum og í mismunandi löndum, afkoma einstakra fyrirtækja vegur því lítið í heildarávöxtun safnsins. Til að dreifa áhættu enn frekar er stefnt að því að stór hluti erlendra hlutabréfasjóða séu markaðstengdir sjóðir.

## Orðsending sjóðstjóra

Ævisafn III hækkaði í júlí um 0,2% og hefur hækkað um 6,7% frá áramótum. Hækkun á innlendum hlutabréfum og skuldabréfum hafði mest áhrif á gengi safnsins í júlí og náði að yfirvinna lækkun á erlendum eignum vegna styrkingar krónunnar. Heimsvísitala hlutabréfa í USD (MSCI World) hækkaði um 0,5% í júlí og hefur hækkað um 17,6% frá áramótum. Krónan styrktist um 2,5% gagnvart USD í júlí. Heimsvísitalan hefur hækkað um 22,1% í íslenskum krónum frá áramótum þar sem krónan hefur veikt um 3,9% gagnvart USD frá áramótum. Hlutfall erlendra eigna í safninu er 17,4%. Heildarvísitala aðallista hækkaði um 2,1% í júlí og hefur hækkað um 24,4% frá áramótum. Ávöxtunarkrafa langra verðtryggðra skuldabréfa lækkaði í júlí sem þýðir gengishagnað hjá löngum verðtryggðum skuldabréfum. Verðtryggð vísitala Kauphallarinnar með 10 ára meðaltíma hefur hækkað um 9,3% frá áramótum. Innlán safnsins (20,2%) eru ávöxtuð á innlánsreikningum hjá innlendum bönkum og eru að mestu verðtryggðir. Vísitala neysluverðs hefur hækkað um 2% frá áramótum.

## Eignasamsetning

Stærstu eignaflokkar	Eign
Innlend skuldabréf	58,5%
Innlend hlutabréf	3,8%
Erlend verðbréf	16,2%
Erlend skuldabréf	1,2%
Innlán	20,2%
Samtals:	100,0%

## Ávöxtun, %

	Nafnávöxtun	Raunávöxtun
Frá áramótum	6,7%	4,8%
Sl. 1 ár	9,5%	6,2%
Sl. 3 ár	7,3%	4,8%
Sl. 5 ár	6,6%	4,4%
Sl. 10 ár	6,5%	3,3%
Frá stofnun	6,2%	1,6%

Ávöxtun er á ársgrundvelli fyrir tímabil lengra en 1 ár

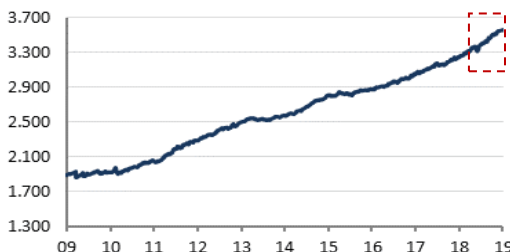
## 10 Stærstu útgendur

Skuldabréf	Vægi	Hlutabréf	Vægi
Sjóðfélagalán	21,9%	Marel hf.	0,9%
Ísland - ríkisskuldabréf	20,5%	EIK fasteignafélag hf.	0,5%
Íslandsbanki (sértryggð)	3,5%	Festi hf.	0,4%
Landsbankinn hf. (sértryggð)	2,8%	Microsoft Corp	0,4%
Arion banki (sértryggð)	2,0%	Alphabet Inc-A	0,3%
Lánasjóður sveitarfélaga	1,9%	Apple Inc	0,3%
Reykjavíkurborg	1,1%	Jarðvarmi slf.	0,3%
Reitir Fasteignafélag hf.	0,8%	Amazon.Com Inc	0,2%
Rarik ohf	0,7%	HSV SLHF	0,2%
Landsvirkjun	0,6%	Mastercard Inc-A	0,2%

Fjöldi útgendna: ~um 190

Fjöldi fyrirtækja: ~um 1690

## Gengisþróun sl. 10 ár



## Gengisþróun sl. 1 ár



## Almennar upplýsingar

Almenni lífeyrissjóðurinn er lífeyrissjóður sem hentar þeim sem geta valið lífeyrissjóð og vilja greiða viðbótariðgjöld til að auka ráðstöfunartekjur sínar á eftirlaunaárunum. Aðild að sjóðnum er öllum opin en jafnframt er sjóðurinn starfsgreinasjóður arkitekta, leiðsögumanna, lækna, tónlistarmanna og tæknifræðinga.

Í Almenna lífeyrissjóðnum geta sjóðfélagar greitt bæði í séreignarsjóð og samtryggingarsjóð. Í séreignarsjóði eru iðgjöld færð á sérreikning sjóðfélaga en með greiðslum í samtryggingarsjóð ávinna sjóðfélagar sér rétt á lífeyrisgreiðslum til æviloka og örorku-, maka- og barnalífeyri.

## Séreignarsjóður

Ævisafn III er hluti af séreignarsjóði Almenna lífeyrissjóðsins. Í séreignarsjóði eru iðgjöld sjóðfélaga færð á sérreikning hans auk vaxta og verðbóta. Iðgjöld hvers sjóðfélaga eru séreign hans en eru ávöxtuð með iðgjöldum annarra sjóðfélaga. Inneign í séreignarsjóði erfirst við fráfall sjóðfélaga og er greidd út samkvæmt erfðareglum. Hefja má töku lífeyris úr séreignarsjóðum við 60 ára aldur. Ef sjóðfélagi verður öryrki er hægt að taka inneignina út á 7 árum m.v. 100% örorku.

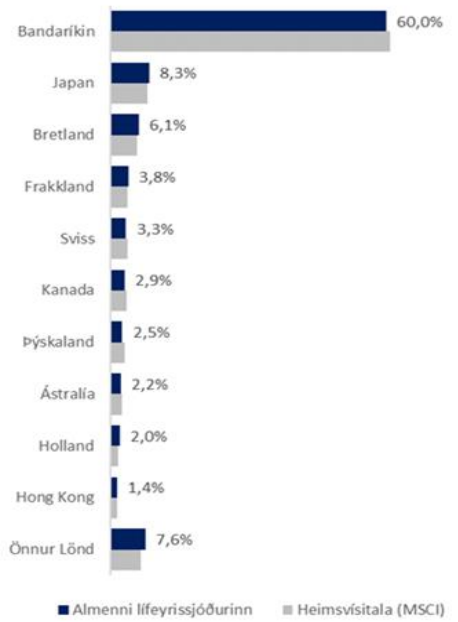
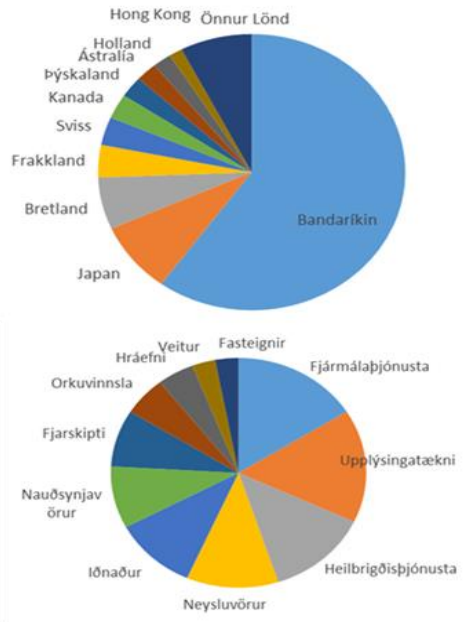
Séreignarsjóður í stuttu máli.

- Inneign er laus til útbogunar frá 60 ára aldri.
- Inneign í séreignarsjóði erfirst.
- Tekjuskattur er greiddur af lífeyrisgreiðslum.
- Hægt er að nýta persónuafslátt við útgreiðslu.
- Fjármagnstekjuskattur greiðist ekki af vaxtatekjum í lífeyrissjóði.

## Fyrirvari um eignamat

Lífeyrissjóðurinn metur eignir safnsins með hliðsjón af fyrirliggjandi upplýsingum um markaðsverð. Markaðsverð verðbréfa ræðst af markaðsaðstæðum hverju sinni og getur breyst með stuttum fyrirvara. Fjárhagslegur styrkleiki útgafenda verðbréfa getur einnig breyst og haft áhrif á eignamat. Nánari upplýsingar um eignamat eru í ársskýrslu sjóðsins.

## Landskipting erlendra eigna



## Kennitölur og tölfraði

### Flökt/Staðalfrávik (e. Standard Deviation)

Flöktið mælir sveiflur frá meðalávöxtun. Lág staðalfrávik gefur til kynna að útkoman sé yfirleitt nálægt meðaltali en hátt staðalfrávik segir að mikill breytileiki geti verið á útkomu eða miklar sveiflur á ávöxtun.

$$\sigma = \sqrt{\frac{1}{N-1} \sum_{i=1}^N (X_i - \bar{X})^2}$$

$X_i$  - Ávöxtun safnsins  
 $\bar{X}$  - Meðalávöxtun safnsins  
 $N$  - Fjöldi mælinga

### VaR/Fé í húfi (e. Value at Risk)

Með VaR / fé í húfi er átt við hve mikið er talið að virði eignasafns geti rýrnað á tilteknu tímabili undir eðlilegum kringumstæðum. 5% VaR þýðir að á einum mánuði á ákveðnu tímabili þá eru 5% líkur að safn muni falla í verði um x% eða meira. Hægt er því að margfalda inneignina sína í safninu við hlutfallstöluna sem birt er við VaR á upplýsingablaðinu til að vita krónu upphæð sem er áhættuvirði.

Til dæmis, ef eignasafn verðbréfa hefur einn mánuð 5%-VaR x% eru 5% líkur á því að safnið muni falla í verði um x% eða meira á einum mánuði. Þetta er jafngilt að segja að það er hugsanlegt tap upp á x% eða meira á þessari eign á einum mánuði af tuttugu.

### Sharpe-hlutfall

Sharpe hlutfallið er mælikvarði á ávöxtun að teknu tilliti til áhættu (staðalfrávik ávöxtunar safnsins). Í samanburði milli ávöxtunarleiða gefur hærra Sharpe hlutfall til kynna að meiri líkur séu á því að ávöxtun safns verði umfram ávöxtun áhættulausrar eignar að teknu tilliti til áhættu safnsins. Jákvætt Sharpe hlutfall gefur til kynna að viðkomandi safn hafi gefið ávöxtun umfram áhættulausa eign að teknu tilliti til áhættu í safninu. Aftur á móti er neikvætt Sharpe hlutfall gagnlegt í samanburði milli ávöxtunarleiða og því lægri neikvæða tölu sem safn hefur er það líklegra til að gefa ávöxtun umfram áhættulausa eign að teknu tilliti til undirliggjandi áhættu.

$$\text{Sharpe} = \frac{R - R_f}{\sigma}$$

$R$  - Ávöxtun safnsins  
 $R_f$  - Áhættulausir vextir  
 $\sigma$  - Staðalfrávik safnsins

## Um skuldara- og markaðsáhættu

### Skuldaraáhætta

Skuldaraáhætta er sú áhætta að fjárfesting tapist vegna gjaldþrots útgafenda verðbréfs eða þess sem á að inna af hendi greiðslu. Skuldaraáhætta er mismikil meðal útgafenda. Skuldaraáhætta er talin lítil ef skuldabréf er með ríkisábyrgð. Skuldaraáhætta er meiri ef um skuldabréf fyrirtækja er að ræða. Skuldaraáhætta minnkar með auknum fjölda útgafenda í söfnum.

### Markaðsáhætta

Megin markaðsáhætta er tengist skuldabréfum eru breytingar á vaxtagildi á viðkomandi markaði. Breytingar á verði skuldabréfa til langs tíma eru meiri en skuldabréfa til stutts tíma við sömu breytingu á ávöxtunarkröfu. Löng skuldabréf og skuldabréfasjóðir með langan meðallíftíma sveiflast því meira í verði og fela því í sér meiri markaðsáhættu en skuldabréf eða skuldabréfasjóðir með stuttan meðallíftíma. Markaðsáhættu skuldabréfasjóða er hægt að mæla með meðallíftíma þeirra sem er núvirði á vegnu meðaltali gjalddaga í greiðsluflæði allra skuldabréfa sjóðsins. Markaðsáhætta minnkar með sparnaðartíma því þá minnka áhrif einstakra sveiflna og jafnast út með tímabilum hárrar og lágrar ávöxtunar.